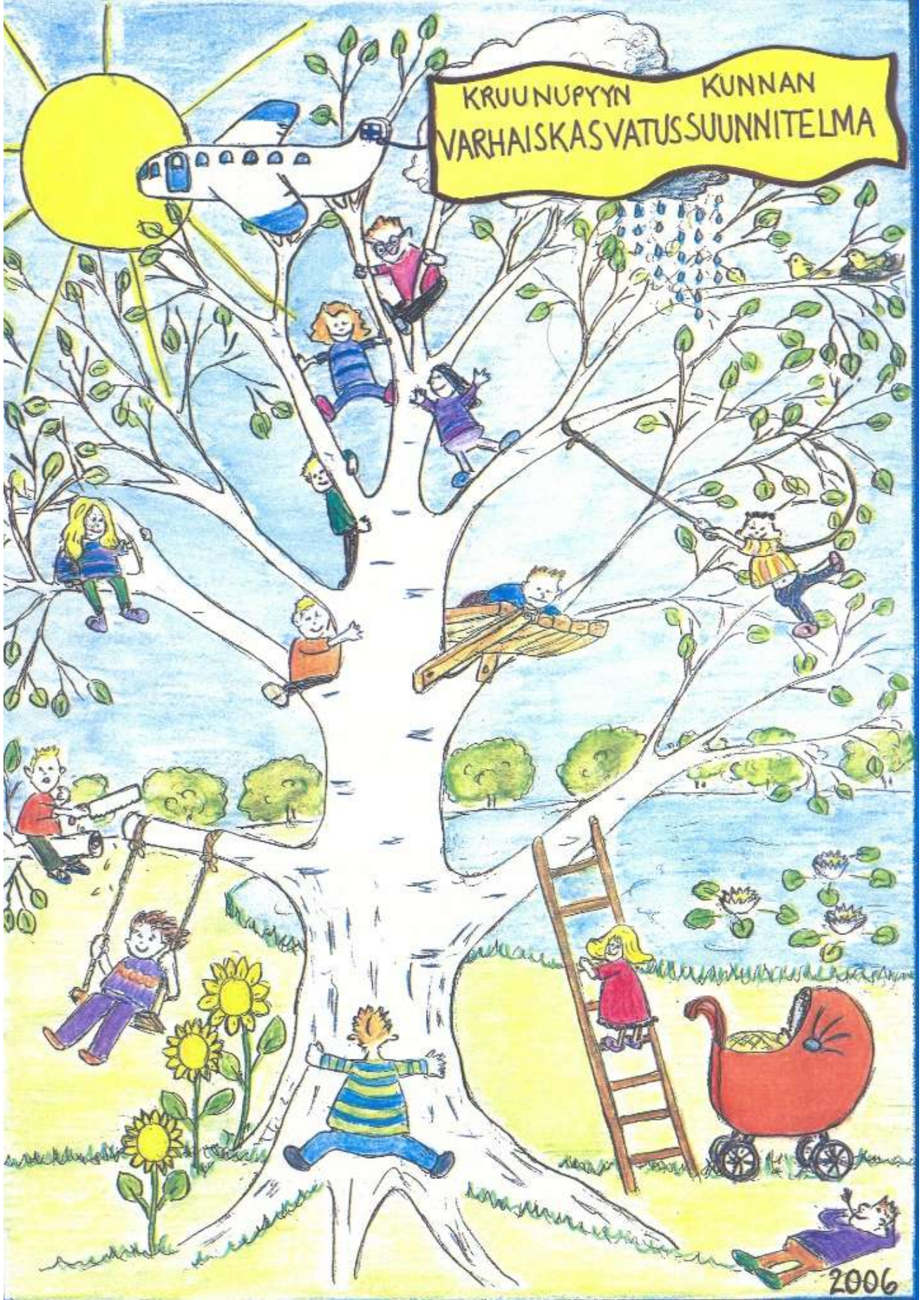

KRUUNUPYYN KUNNAN
VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

Sisällysluettelo

Johdanto	1
1 Tavoitteet, arvot ja visiot	2
2 Leikki	4
3 Oppimisympäristö	5
4 Kieli ja kommunikaatio	6
4.1 Kaksikielisyys	6
4.2 Maahanmuuttajataustaiset lapset.....	6
5 Aihepiirit	7
5.1 Taide ja musiikki.....	7
5.2 Liikkuminen ja terveys.....	7
5.3 Ympäristö, luonto ja kotiseutu	8
5.4 Matemaattinen ajattelu	8
5.5 Etiikka	9
5.6 Uskonto ja elämäkatsomus.....	9
6 Erityistukea tarvitseva lapsi	10
6.1 Varhaiskasvatus sairaalassa	10
7 Yhteistyö	11
8 Kehitys arvioinnin avulla	12
<u>Liitteet</u>	
Tietoja vanhemmille joilla on lapsi/lapset päivähoidossa.....	13
Tervetuloa keskustelemaan	15
Kruunupyyn kunnan päivähoido.....	16
Lapsen henkilökohtainen suunnitelma (lapsen VASU-suunnitelma)	17

Johdanto

Kruunupyyn kunta on vuosina 2005 ja 2006 laatinut oman varhaiskasvatussuunnitelmansa sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen (STAKESIN) laatiman *Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet* pohjalta. Näiden suuntaviivojen tarkoitus on varhaiskasvatuksen yhdenvertainen toteuttaminen koko maassa, sisällöllisen kehityksen ohjaaminen sekä varhaiskasvatuksen laadun parantaminen. Vanhempien ja päivähoitohenkilöstön mielipiteet on otettu huomioon kyselylomakkeen avulla.

Kunnan esiopetussuunnitelma ja kunnan ja yksikön varhaiskasvatussuunnitelma kulkevat rinnakkain ja muodostavat jatkuvan kokonaisuuden.

Varhaiskasvatussuunnitelma käsittää esikoulua edeltävää aikaa ja on aikuisen ja lapsen välinen vuorovaikutus. Lapsen kehityksen ja oppimisen edistämiseksi on tärkeää että lapsi saa olla turvallisessa ja tasapainoisessa ympäristössä ammattitaitoisen henkilökunnan kanssa. Lapsen leikki on merkittävä osa toimintaa. Hyvä yhteistyö perheiden ja kasvattajien välillä johtaa lapsen näkökulmasta mielekkääseen kokonaisuuteen.

Varhaiskasvatussuunnitelmaan kuuluu päiväkotien, ryhmäpäiväkotien sekä muun perhepäivähoidon toiminta. Varhaiskasvatussuunnitelman on laatinut työryhmä johon ovat kuuluneet perhepäivähoitaja Ann-Britt Svenlin, lastenhoitaja Marian Mäkelä, erityislastentarhanopettaja Anita Änäs, päivähoitajajohtaja Susanne Högvist, lastentarhanopettajat Ann-Sofie Gustafsson ja Michaela Granbacka.

1 Tavoitteet, arvot ja visiot

Suunnitelman tavoitteena on varhaiskasvatuksen sisällöllisen kehityksen ohjaaminen. Samalla suunnitelman tulee luoda edellytykset Kruunupyyn varhaiskasvatuksen laadun kehittämiseksi.

Toinen tavoite on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen. Kun lapsi voi hyvin, hänellä on mahdollisimman hyvät kasvun, oppimisen ja kehittymisen edellytykset. Lapsi nauttii yhdessäolosta toisten lasten ja aikuisten kanssa paikassa jossa he tuntevat iloa. Kiireetön ja turvallinen ilmapiiri antaa lapselle mahdollisuuden antautua eri leikkeihin, suunnata energiansa leikkiin, oppia ja uskaltaa ottaa vastaan arkipäivän pienet haasteet.

Syksyllä 2004 lähetettiin kysely Kruunupyyn kaikelle päivähoitohenkilökunnalle sekä kaikille vanhemmille, joilla oli lapsia päivähoitossa. Kaikilla oli mahdollisuus valita kuusi ominaisuutta, jotka he halusivat asettaa etumaisiksi lapsen kehityksessä. Oli ilahduttavaa todeta, että sekä vanhemmilla että päivähoitohenkilökunnalla oli sama käsitys siitä mitä ominaisuuksia lapsi eniten tarvitsee. Toivomus oli **että lapsi olisi turvallinen ja rehellinen ja että hänellä olisi hyvä itsetunto.**

Lapsuudella on arvo sinänsä, lapsuusaikaa on vaalittava ja lapsen kehitystä ihmisenä on tuettava. Lasten tulee tunkea itsensä arvokkaiksi ja tärkeiksi, jotta he voisivat kehittää muita positiivisia puolia. Aikuiset luovat edellytykset sille että lapset saavat olla lapsia. Aikuisen tulee antaa tilaa lapsen kannalta tärkeille asioille, toisin sanoen leikille, toiminnalle ja yhdessäololle. Lapsi saa käsityksen elämän mielekkyydestä suhteessa lähimpiin kasvattajiin, vanhempiin.

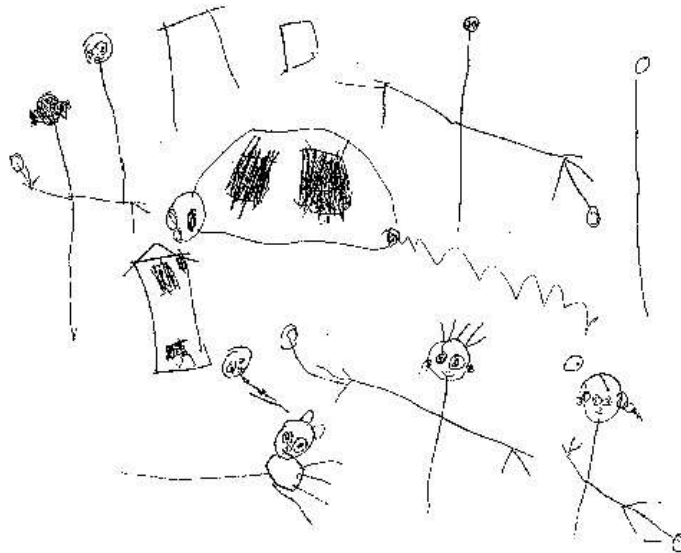
Laadullisen päivähoiton kehittämiseksi kunnassa tarvitaan huolellisesti harkittu pitkän tähtäimen suunnitelma. Sen lisäksi että päivähoitopaikan on oltava turvallinen, tarvitaan tarkoituksenmukaiset tilat, virkistävä ulkoympäristö sekä pätevä ja motivoitunut henkilökunta. On tärkeää löytää sopivat lapsiryhmät mihin myös lapset, joilla on erityistarpeita, voidaan integroida. Jatkuvuus lapsen aikuiskontakteissa auttaa lasta luottamaan toisiin ihmisiin.

Päivähoitohenkilökunta on vastuussa edellytysten luomisesta kasvattavalle yhdessäololle yhdessä lapsen vanhempien kanssa. Molemminpuolinen luottamus ja kunnioitus vanhempien ja henkilökunnan välillä antaa lapselle hyvät kehittymismahdollisuudet suotuisassa ympäristössä.

Viime ajan tutkimus osoittaa että lapsen oppiminen alkaa hyvin varhaisessa vaiheessa. Oppiminen on lapselle kokonaisvaltainen tapahtuma, jossa lapsi kokee oppimisen ja onnistumisen iloa. Yhteiskuntamme näkemys lapsista lyö leimansa myös siihen miten kunnan päätöksenteossa priorisoidaan. Varhaisina lapsuusvuosina tehdyllä perustalla on olennainen merkitys aikuisen ihmisen hyvinvoinnille. Varhaiskasvatukseen panostaminen on sijoitus tulevaisuuteen.

Lapsi tarvitsee sekä fyysisesti että emotionaalisesti kehittäväää ympäristöä. Jatkossakin tarvitaan perhepäivähoitoa hoitajan kodissa, ryhmäpäiväkodeissa ja päiväkotiryhmissä lasten erilaisten tarpeiden tyydyttämiseksi. Yhteistyö seurakuntien ja yhdistysten kanssa voisi täydentää useita päivähoitomuotoja. On myös tärkeää, että vanhemmille luodaan mahdollisuus kasvatuskumppanuudelle, ottaen huomioon, että perheet tänään asuvat usein kaukana sukulaisistaan.

2 Leikki

Leikki syntyy ensimmäisestä hymystä. Tutkiessaan ympäristöään ja leikillisessä kanssakäymisessä perheen kanssa lapsi saa ensimmäiset vaikutteensa. Lapsi havaitsee taitonsa ja intressinsä ja kokeilee rajojaan. Aikuisen haaste on sallivassa ilmapiirissä luoda edellytykset leikille. Aikuisten tulee kunnioittaa lapsen leikkiä ja käyttäytymismenetelmillään tukea leikkimistä. Toinen tapa tukea leikkimistä on aikuisen läsnäolo, sekä fyysisesti että psyykkisesti, jolloin hänellä on mahdollisuus nähdä milloin on tarve puuttua leikkiin.

Lapsella on leikillään tarkoitus ja päämäärä vaikkakin se voi muuttua leikin aikana. Leikki on usein sosiaalinen, lapsi leikkii yhdessä toisten lasten kanssa, ja jos lapsi leikkii yksin, hänellä on mielikuvituksellisia mukanaolijoita. Lapsi oppii erottamaan mielikuvituksen todellisuudesta ja tällä raja-alueella syntyy luovia ajatuksia. Leikin prosessi on lopputulosta tärkeämpi. Lapsen luomaa tuotetta on arvostettava ja kunnioitettava.

*Opin
saadaksen
i leikkiä ja
elää!*

Leikki on tapa suhtautua todellisuuteen, missä tekemistä, sanomista ja ajattelemista ei pidä tulkita kirjaimellisesti. Leikkiä viestitään silmillä, mimiikalla, äänenkorkeudella sekä tavalla puhua ja käyttäytyä. Luonteenomaista leikille on että lapsi hankkii itselleen valtaa ympäröivään maailmaan, luo itselleen tilanteenhallintaa ja tekee koko tapahtumasta helposti käsiteltävän. Leikki kestää ikuisuuden, mutta voi myös hetkessä kadota.

Leikki ja leikinomaisuus ovat tärkeitä kaikessa oppimisessa. Leikki on merkityksellinen tapahtuma, jossa lapsen maailma ja kokemus tulevat esiin. Lapsen oppiminen tapahtuu sosiaalisessa yhteydessä, jossa on molemminpuolisuutta ja vuorottelua. Leikissä luodaan järjestystä ja logiikkaa, jossa lujat säännöt ja määräykset kehittyvät. Leikillä on suuri merkitys lapsen kielen- ja ajattelutaidon kehitykselle. Se antaa mahdollisuuden kehittää aisteja, harjoittaa eri taitoja ja ratkaista ongelmia. Lapsen identiteetti vahvistuu kun hän saa näyttää kuka hän on. Leikki on tärkeä lapsen kyvyille osoittaa ja käsitellä tunteitaan. Leikillä on myös parantava tehtävä lapsen käsitellessä vaikeita tapahtumia. Leikin avulla lapsi kehittyy sosiaalisesti, tunneperäisesti, motorisesti ja henkisesti. Leikissä oppiminen tapahtuu elämää varten lapsen käyttäessä oppimaansa tietoa ja taitoa.

Päivähoidossa harjoitetaan monta eri leikkiä, sekä vapaana leikkinä että aikuisen ohjaamana ryhmäleikkinä.

3 Oppimisympäristö

Oppimisympäristöön sisältyvät fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset ympäristöt, jotka muodostavat kokonaisuuden. Oppimisympäristön käsitteeseen kuuluvat sisä- ja ulkotilat. Ympäristön on houkuteltava uteliaisuuteen, leikkiin, tutkimiseen, liikkumiseen sekä ilmaisemistaitoon. Turvallinen ja rauhallinen ilmapiiri rohkaisee positiiviseen vuorovaikutukseen lasten ja aikuisten kesken. Kruunupyyn kunnassa on turvallisuussuunnitelma, jota päivitetään 2006-2007. Suunnitelma tulee käsittämään kaikki kunnan päivähoitomuodot.

Leikkivä lapsi tarvitsee tilaa. Sisätiloissa lapselle on tarjottava mahdollisuus leikkiä, pelata, osallistua arkiaskareisiin ja -hygieniaan sekä saada terveellistä ja monipuolista ruokaa. Piha on luonnollinen leikkikenttä vauhdikasta liikuntaa varten, jossa on oltava omaehtoiseen toimintaan kannustavia välineitä. Ympäröivää luontoa ja lähialueen tarjoamia mahdollisuuksia on myös käytettävä hyväkseen.

Hyvän oppimisympäristön saavuttamiseksi ryhmäkoko ja lapsen ikä on otettava huomioon. Lapsen ja aikuisten ryhmään kuulumisen tunne perustuu jatkuvuuteen ja läsnäoloon.

4 Kieli ja kommunikaatio

Kieltä käytämme välineenä halutessamme tavoittaa toista ihmistä. Tarvitsemme sanoja ymmärtämistä, analysointia ja ajattelua varten. Taito ymmärtää kieltä on edellytys oppimiselle.

Lapsen kielellisen kehityksen perusta luodaan kodissa. Kieli saa alkunsa jo hoitopöydällä. Ensimmäisinä vuosina lapsi tarvitsee rauhallista ympäristöä, jossa hän voi erottaa puhetta ja ääntä. Aikuisen on oltava herkkä pienelle lapselle, joka ilmaisee itseään eleillä, ilmeillä ja liikkeiden avulla. On tärkeää nimetä arkipäivän tilanteita sanoilla, kuunnella ja kommunikoida lapsen kanssa. Leikki, sadut, laulut, riimit ja lorut tukevat arvokkaalla tavalla lapsen kielenkehitystä. Lapsi pitää erilaisista tarinoista. Aikuisen omat sadut ja tarinat, mutta myös lapsen keksimät tarinat, kasvattavat lapsen luottamusta itsensä ilmaisemiseen sekä vahvistaa lapsen kuuntelemisen taitoa.

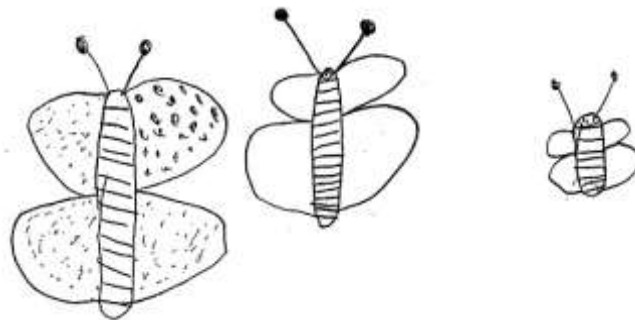
4.1 Kaksikielisyys

Lapsi ei peri kieltä vaan oppii sitä ihmisiltä ympäristössään. Kaksikielisen perheen lapsella on hyvät mahdollisuudet oppia molempia kieliä, jos vanhemmat johdonmukaisesti puhuvat äidinkieltään lapsen kanssa. Lapselle, jolla on kaksikielinen tausta, on tärkeää että koulukieltä tietoisesti vahvistetaan niin varhaisessa vaiheessa kuin mahdollista.

Kielisuihku voidaan mahdollisuuksien mukaan järjestää päivähoitossa. Kruunupyyn kunnassa se tarkoittaa, että päiväkotihenkilökunnasta joku puhuu suomea lasten kanssa.

4.2 Maahanmuuttajataustaiset lapset

Maahanmuuttajataustaisen lapsen ja vähemmistökuultuuriin kuuluvan lapsen on voitava kasvaa monikulttuurisessa yhteiskunnassa siten että hänestä tulee sekä oman kulttuuripiirinsä että suomalaisen yhteiskunnan jäsen. Vastuu lapsen äidinkielen ja kulttuurin ylläpitämisestä ja kehittämisestä on ensisijaisesti perheellä. Päivähoitossa lapsi tarvitsee tukea uuden kielen omaksumisessa ja käyttämisessä. On tärkeää että varhaiskasvatuksen henkilöstö ymmärtää eri kulttuureja.

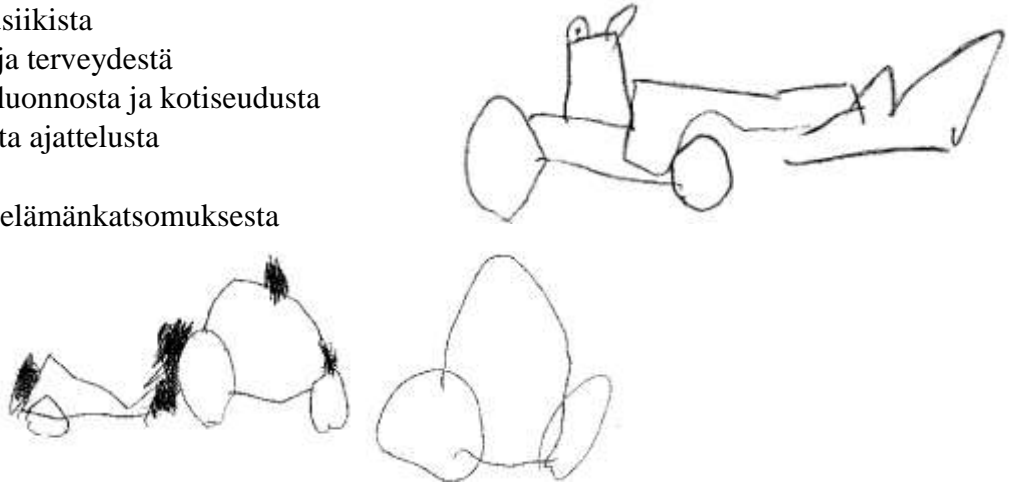

5 Aihepiirit

Lapsi on luonnoltaan utelias. Aikuihin tukee tätä uteliaisuutta antamalla aikaa ja kannustusta tutkimiselle. Kokemukset kokeiluista, epäonnistumisista ja uusista ahaa-elämyksistä ylläpitävät ja vahvistavat lapsen oppimisiloa. Lapselle ei aseteta suoritusvaatimuksia vaan kaikki tapahtuu lapsenomaisella tavalla. Oppimisessa lapsen ikä ja kehitystaso on otettava huomioon. Pedagogiikka on lähtöisin kokonaisuudesta, joka rakentuu

- taiteesta ja musiikista
- liikkumisesta ja terveydestä
- ympäristöstä, luonnosta ja kotiseudusta
- matemaattisesta ajattelusta
- etiikasta
- uskonnosta ja elämäkatsomuksesta

5.1 Taide ja musiikki

Tavoitteena on antaa lapselle mahdollisuus kokea luomisen iloa ja oppia arvostamaan omaa työtään sekä herättää lapsen kiinnostusta musiikkiin. On varattava aikaa ja tilaa omassa tahdissa tapahtuvan taiteen harjoittamista varten.

Taiteen avulla lapsi ilmaisee positiivisia ja negatiivisia tunteitaan. Taiteessa lapsi voi elää mielikuvitusmaailmaa, jossa kaikki on mahdollista. Lapselle on tarjottava innoittava ja turvallinen ympäristö taiteen harjoittamista varten. Eri materiaalien saatavuus rohkaisee lasta kokeiluihin. Lapselle on annettava mahdollisuus luoda sekä yksilöllisesti että ryhmässä omien edellytysten mukaisesti. Lapsi kokee taidetta ja musiikkia koko vartalollaan ja kaikilla aisteillaan. Taiteellisissa elämyksissä itse tuottaminen ja ilo ovat lopputulosta tärkeämmät. Lapselle on annettava tilaisuus kokeilla taiteen eri alueita kuten maalaamista, piirtämistä, puuhailua, ompelua, nikkaroimista, soittamista ja laulamista, tanssimista, dramatisointia, kuuntelua ja satujen keksimistä.

5.2 Liikkuminen ja terveys

Tavoitteena on aikaisessa iässä luoda perusta terveellisille elämäntavoille. Fyysiset toiminnot edistävät lapsen itsetuntoa ja hyvinvointia. Kasvattajayhteisön on edistettävä lapsen mahdollisuuksia fyysiseen toimintaan ja terveellisiin elämäntapoihin.

Liikkuminen on lapsen perustarve. Päivittäisessä toiminnassa on annettava tilaa liikkumiselle, elämyksille, ilolle ja tunteiden ilmaisemiselle. Fyysiset toiminnot luovat yhteenkuuluvuutta ja lapsen sosiaaliset taidot kehittyvät. Sekä sisä- että ulkoympäristön on tarjottava haasteita sopivin määrin ja innostettava lasta monipuoliseen toimintaan. Vähän liikkuvia lapsia kannustetaan lisäämään fyysistä toimintaa. Fyysiset toiminnot stimuloivat myös ajatuksellisia taitoja, ts. oppimista. Lapselle on annettava mahdollisuus sekä itsenäiseen että ohjattuun fyysiseen toimintaan.

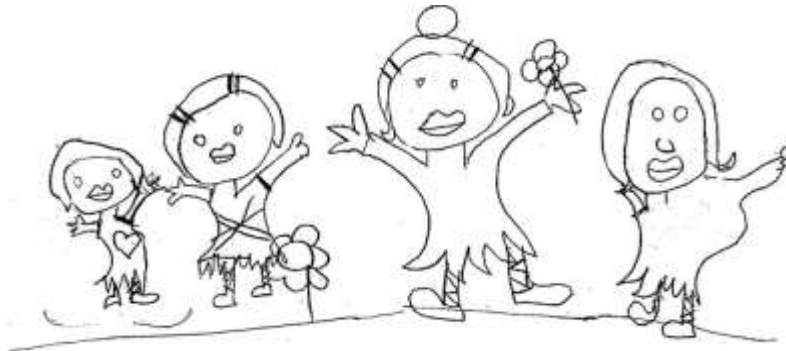

Aikuisten on tuettava lasta kehittämään päivärytmiään, johon kuuluvat säännölliset nukkumaanmenoajat ja terveelliset ruokatavat. Lapsen oppiessa hyvää hygieniää hän samalla kehittää itsenäisyyttään.

5.3 Ympäristö, luonto ja kotiseutu

Tavoitteena on että lapsi kasvaa ympäristötietoiseksi ihmiseksi ja oppii elämään ympäristöä säästävällä tavalla. Lapsen tulee saada tietoa omasta perheestään ja kotiseudustaan, mikä vahvistaa lapsen itsetuntoa ja edistää identiteetin luomista.

Luonnossa tutustutaan kasveihin, eläimiin, eri vuodenaikoihin ja sääoloihin. On tärkeää että lapsi saa tuntea iloa ja nauttia monipuolisesta luonnosta aistiensa avulla: tuoksujen, värien, äänten, makujen ja fyysisen toiminnan kautta. Luontoelämykset lähiympäristössä herättävät kiinnostusta luontoa kohtaan. Elämykset ja kokemukset auttavat lasta ymmärtämään että ihminen on osa luontoa. Lasta kannustetaan luovaan toimintaan ulkona kuten rakentamaan ja konstruoimaan, luomaan luontotaidetta, kokeilemaan, keräämään luontomateriaalia tutkimista ja vertailua varten. Luonnossa koettua voidaan tutkia myös kirjojen avulla. Henkilökunta ja lapset tutustuvat kotiseutuun ja kulttuuriin käymällä kirjastossa, kaupassa, leikkikentillä, urheilukentällä, kirkossa ym. Lapsi saa myös tietoa entisajan tavoista ja tottumuksista.

5.4 Matemaattinen ajattelu

Tavoitteena on luonnollisella tavalla herättää lapsen uteliaisuutta vertailua, lajittelua, rakentelua ja asioiden luokittelua kohtaan. Tavoitteena on myös että lapsi arjessa ymmärtää matemaattisten käsitteiden merkityksen.

Kyky kriittiseen ajatteluun kehittyy leikinomaisissa harjoituksissa käytettävien laboratoriomateriaalien avulla. Pelit ja leikit tukevat kykyä vetää loogisia johtopäätöksiä ja mietiskellä kohteiden ulkonäköä, väriä ja muotoa. Lukumäärää, kokoa, vertailua, sijaintia, paikkaa ja aikaa ilmaisevat sanat sisältyvät päivittäiseen toimintaan.

5.5 Etiikka

Tavoitteena on opettaa lasta pohtimaan oikeaa ja väärää, oikeudenmukaisuutta, rehellisyyttä, erilaisuuksien hyväksymistä sekä toisten ihmisten arvojen kunnioittamista.

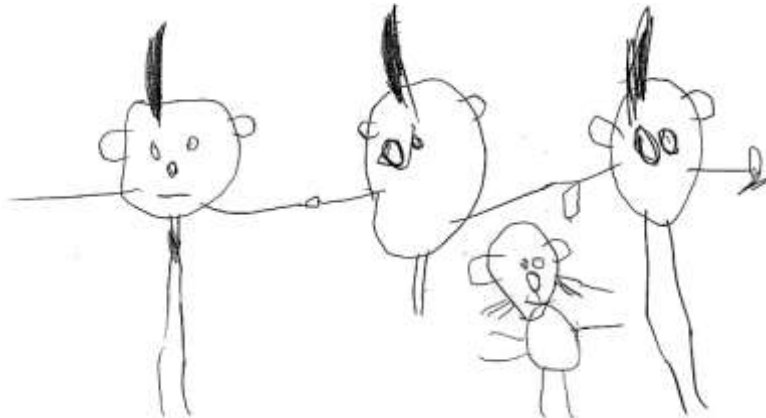
Päivittäisten tapahtumien yhteydessä keskustellaan luonnollisella tavalla näistä asioista ottaen huomioon lapsen kehitystaso. Pelko, ahdistuneisuus ja syyllisyydentunteet kuuluvat myös lapsen elämään. Niitä käsitellään lapsen kanssa niin, että lapsi voi tuntea olonsa turvalliseksi.

5.6 Uskonto ja elämäkatsomus

Tavoitteena on tukea lapsen omia lähellä olevia uskontoperinteitä samalla kuin erilaista elämäkatsomusta kunnioitetaan ja huomioidaan.

Hoidon aloittamisen yhteydessä vanhemmille annetaan mahdollisuus keskustella perheen uskonnollisesta ja elämäkatsomuksellisesta suuntauksesta.

Lapselle tarjotaan mahdollisuus hiljaisuuteen, pohdintaan, kyselemiseen ja selityksien saamiseen sekä tutustumiseen lapsen lähellä olevien uskontojen ja elämäkatsomusten tapoihin ja käytäntöihin. Uskonnon vertauskuvalliset rituaalit auttavat lasta ymmärtämään käsitteellisiä kysymyksiä samalla kuin lapselle annetaan positiivisia tulevaisuudenodotuksia.

6 Erityistukea tarvitseva lapsi

Lapset kehittyvät eri tavalla ja kaikilla lapsilla on oikeus olla ainutlaatuinen. Sekä vanhemmat että henkilökunta voivat kiinnittää huomiota lapsen lyhytaikaiseen tai pitempiaikaiseen tuentarpeeseen. Aina ei tarvitse olla kyse isosta vammasta. Varhaiset toimenpiteet voivat ennalta ehkäistä tulevia oppimisvaikeuksia.

Integroituminen lapsiryhmään sekä tukee sosiaalista kehitystä että antaa mahdollisuudet kasvaa ja oppia samanikäisten lasten kanssa. Osaava ja pätevä henkilökunta, avustajat, tarkoituksenmukaiset tilat sekä pedagogiset välineet antavat lapselle optimaaliset mahdollisuudet. Kuntouttavat elementit arkikasvatuksessa ovat selvät rakenteet kuten rutiinit ja rajat.

Henkilökunnan tehtävä on lapsen kehityksen systemaattinen ja tietoinen seuraaminen. Jokapäiväisten havaintojen kautta lapsen tarpeita huomioidaan suunnittelussa. Lapsella on oikeus yksilöllisiin tukitoimenpiteisiin tarpeittensa mukaisesti. Tuen on myös edistettävä hyvää itsetuntoa. Osa tuesta on yhteistyön tehostaminen vanhempien kanssa, jotka ovat lastensa parhaat asiantuntijat.

Erityislastentarhanopettaja on asiantunteva erityispäivähoitoa koskevissa kysymyksissä ja häneen otetaan yhteyttä kun lapsi tarvitsee kehityksessään erityistä tukea. Hän opastaa henkilöstöä ja luo henkilöstölle edellytykset lapsen tukemiselle.

Erityislastenharhanopettaja on vastuussa kuntoutussuunnitelman laatimisesta yhdessä vanhempien, henkilöstön ja terapeuttien kanssa. Suunnitelman lähtökohtana on lapsen tukeminen aikaisessa vaiheessa sekä hänen kiinnostuksensa ja vahvojen puoliensa huomioon ottaminen. Suunnitelma on kasvatuksesta, kuntoutuksesta ja opetuksesta koostuva kokonaisuus. Pedagogisen ja lääketieteellisen kuntoutuksen tukitoimet on sovitettava yhteen. Kuntoutuskokousten ja kuntoutuskansion avulla tukitoimet ja tietojenkulku yhdistetään eri asteiden yli.

Erityislastentarhanopettaja, joka toimii yhteistyössä vanhempien kanssa, on yhteistyökumppani eri tukitoimien välillä.

6.1 Varhaiskasvatus sairaalassa

Lapsen ollessa sairaalassa tai muussa laitoksessa hoidettavana varhaiskasvatuksen jatkuvuus taataan yhteistyöllä. Erityisesti lapsen turvallisia ihmissuhteita on vaalittava. On tärkeää luoda ja ylläpitää lapsen kontakteja hoitaviin aikuisiin sekä muihin lapsiin. Yhteistyö vanhempien kanssa saa lisää merkitystä. Toinen tärkeä turvallisuustekijä on hoitavien henkilöiden kyky puhua lapsen äidinkieltä.

Joskus tarvitaan erityistoimenpiteitä sairaalan puolesta kun lapsi pääsee kotiin, muttei vielä voi osallistua ryhmätoimintaan. Jos päivähoitoa tarvitaan, yhteistyötä kotihoidon kanssa voidaan järjestää. Jotta lapsen erityistarpeita voitaisiin ottaa huomioon ryhmätoiminnassa, yhteistyötä tarvitaan perheen, sairaalan, erityislastentarhanopettajan ja päivähoitohenkilöstön välillä.

7 Yhteistyö

Jotta lapsi saisi turvallisen alun päivähoitopaikassa ja kaikki tulisivat tutuiksi, suositellaan että lapsi tutustuu päivähoitopaikkaan ennen hoidon aloittamista. On tärkeää että henkilökunta ja vanhemmat sopivat ajasta ja varaa riittävän monta tutustumistilaisuutta. Näissä tilaisuuksissa annetaan tietoa päivähoidosta.

Toimiva yhteistyö kodin, päivähoidon ja muun yhteiskunnan välillä antaa lapselle turvallisuudentunnetta ja tukee vanhempia heidän kasvatustyössään. Vanhemmilla on pääasiallinen vastuu lapsen kasvatuksesta ja kehityksestä ja päivähoidon tehtävä on toimia tukijana. Yhteistyön tulee perustua molemminpuoliseen vuorovaikutukseen vanhempien ja henkilöstön välillä. Sen lisäksi puhelinyhteyttä pidetään yllä ja vanhempainkokouksia voidaan järjestää. Päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa ja neuvolassa tapahtuvan 5-vuotiaiden KEHU- kartoittamisen jälkeen vanhemmat kutsutaan keskusteluun.

Henkilöstön välisellä yhteistyöllä on ratkaiseva merkitys päivähoidon pedagogiselle ympäristölle. Aika on varattava henkilöstökokouksia ja suunnittelutilaisuuksia varten. Ammattitaitoinen henkilökunta kiinnittää huomiota jokaisen lapsen yksilöllisiin tarpeisiin, ja toimii yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen henkilöstön asiantuntijoiden kanssa vanhempien suostumuksella. Koko henkilökunnalla on vaitiolovelvollisuus. Henkilökunta osallistuu jatkuvasti täydennyskoulutukseen.

Päivähoitoyksikön ulkopuolella yhteistyö ulottuu myös kirjastoon, kouluun, seurakuntaan, yhdistyksiin, yhteisöihin ja lähiympäristöön. Hyvä yhteistyö esikoulun kanssa tekee siirtymisen päivähoidosta esikouluun helpommaksi.

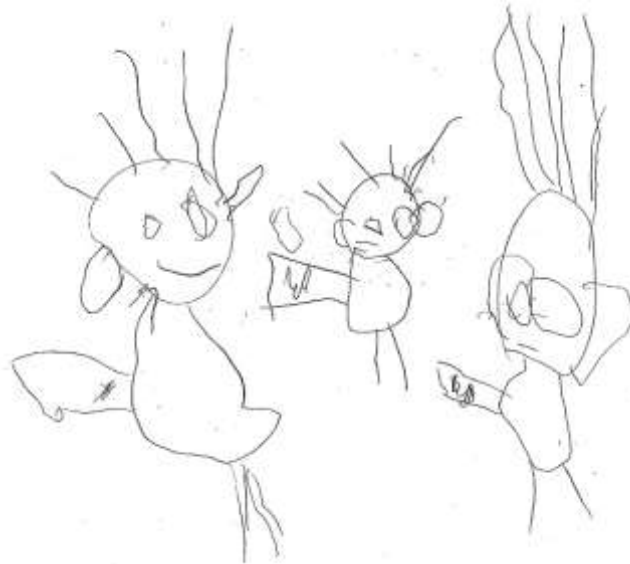
8 Kehitys arvioinnin avulla

Varhaiskasvatuksen laadun turvaamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi monipuolisella ja säännöllisellä tavalla tarvitaan jatkuvaa arviointia. Kehitys perustuu arviointiin, joka on väline arvioitaessa miten hyvin asettuja tavoitteita on saavutettu. Keskeinen osa arviointia on toiminnan vahvojen puolien tunnistaminen ja kehitystarpeisiin keskittäminen.

Vanhempien ja lasten arvioinnin lähtökohtana on yksittäistä lasta varten tehty varhaiskasvatussuunnitelma. Kaikilla vanhemmilla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa suunnitelman sisältöön ja osallistua sen arviointiin.

Säännöllinen dokumentointi on osa laadunvalvontaa ja mahdollistaa seurannan ja arvioinnin pitkällä tähtäimellä.

Päivähoitohenkilökunnalta edellytetään tietoja alan menetelmistä. Arvioinnin avulla henkilökunta kehittyy edelleen. Kehityskeskusteluja päivähoitohenkilöstön kanssa ovat toinen väline alan kehityksessä. Arviointiin osallistuvat henkilökunta, vanhemmat, lapset sekä hallinnon edustajat ja muut yhteistyökumppanit.

Tietoja vanhemmille joilla on lapsi/lapset päivähoidossa

Päivähoidon tavoitteena on tukea ja täydentää kodin hoitoa ja kasvatusta. Tavoitteena on myös edistää lapsen hyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Kun lapsi voi hyvin, hänellä on mahdollisimman hyvät kasvun, oppimisen ja kehittymisen edellytykset. Lapsi nauttii yhdessäolosta toisten lasten ja aikuisten kanssa paikassa jossa he tuntevat iloa. Kiireetön ja turvallinen ilmapiiri antaa lapselle mahdollisuuden antautua eri leikkeihin, suunnata energiansa leikkiin, oppia ja uskaltaa ottaa vastaan arkipäivän pienet haasteet. Päivähoito noudattaa Kruunupyyn kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa. Suunnitelma löytyy kunnan internet-sivuilta, www.kronoby.fi.

Kun lapsenne on saanut päivähoitopaikan, on tärkeää valmistella lasta ja käydä tutustumassa sekä henkilökuntaan että paikkaan muutamia kertoja ennen hoidon aloittamista. Jokaisesta päivähoitoon tulevasta lapsesta tehdään **hoitosopimus**, jossa lapsen hoitoajat määrätään. Hoitoaika on se aika jolloin lapsi on päivähoitopaikassa. Muutokset päivähoitotarpeeseen tai päivähoitopaikan irtisanominen on tehtävä kirjallisesti. Lomakkeen saa päivähoitohjaajilta tai päiväkodinjohtajalta.

Päivähoitoaikoihin tehtävät muutokset on oltava voimassa vähintään 3 kuukautta. Jotta yhteistyö sujuisi niin hyvin kuin mahdollista, on tärkeää että vanhemmat kunnioittavat sovittua aikaa.

Jos vanhempina tiedätte että lapsenne tulee olemaan päivähoidosta poissa tietyn päivän, teidän tulisi ilmoittaa tästä päivähoitopaikalle etukäteen hyvissä ajoin.

Vuorohoidossa olevien lasten kohdalla seuraavat säännöt ovat voimassa:

- ☞ **Vanhempien työlista** tai lista, josta ilmenee lapsen päivähoitotarve viikko tai kaksi viikkoa eteenpäin, on jätettävä kirjallisena päivähoitopaikalle **ainakin viikko etukäteen**.
- ☞ Sekä sairaspäivät että ilmoitetut päivät lasketaan käytetyiksi päiviksi, eikä niitä voi käyttää uudestaan. Tämä pätee kaikille päivähoidossa oleville lapsille.

Henkilökunnalla on vaitiolovelvollisuus, ts. henkilökunta ei saa kertoa edelleen sitä mitä kerrotte lapsesta tai mitä he saavat kuulla. Edellytämme, että myös vanhemmat kunnioittavat vaitiolovelvollisuutta omissa kodissaan toimivaa perhepäivähoitajaa ja hänen perhettään kohtaan.

Päivähoidon henkilökunta toimii yhteistyössä kyseisen kunnanosan päivähoitohjaajan ja erityislastentarhanopettajan kanssa.

Lapsilla tulee olla vaatteet sekä sisä- että ulkoleikkejä varten. Vaatetuksen tulee olla sääoloihin sopiva ja lapsella pitää olla vaihtovaatteita käytettävissä päivähoitopaikassa.

Vaipat, voiteet ym. vanhempien on tuotava mukaan.

Allergioiden ja erikoisruokavalioiden suhteen lääkärintodistus on jätettävä päivähoitohjaajalle.

Sairaita lapsia, joilla on kuumetta tai infektiota, ei saa viedä päivähoitoon. Lapsella on oltava yksi kuumeeton päivä ennen päivähoitoon tuloa. Jos vanhemmat syystä tai toisesta eivät halua lapsen olevan ulkona, lasta ei myöskään pidä viedä päivähoitoon. Lievä vilustuminen, kuten nuha ja yskä, ei sen sijaan ole este päivähoidolle. Vanhemmille ilmoitetaan jos lapsi sairastuu päivähoitopaikalla, ja lapsi on haettava niin pian kuin mahdollista.

Ilmoittakaa aina henkilöstölle poissaolosta, viimeistään samana aamuna.

Jos perhepäivähoitaja on sairas tai hänellä on muu loma, teillä on mahdollisuus käyttää **varahoitopaikkaa**. Ottakaa yhteyttä varahoitopaikkaan etukäteen mikäli mahdollista.

Kaikilla kunnallisessa päivähoitossa olevilla lapsilla on **tapaturmavakuutus** (If). Päivähoitopaikan irtisanominen on tehtävä kirjallisesti hyvissä ajoin ennen kuin lapsi jättää päivähoitopaikan. Kunnassamme toimii kiertävä erityislastentarhanopettaja päivähoitossa ja esikoulussa olevia lapsia varten. Erityislastentarhanopettajan tehtävänä on vastata siitä, että lapsenne saa ylimääräistä tukea kehityksessään ennen koulun aloittamista.

Tarvittaessa lapsi ohjataan tutkimukseen tai kuntoutukseen. Erityislastentarhanopettaja toimii yhteistyössä mm. kodin, neuvolan, terapeuttien, lääkäreiden, psykologien ja koulujen kanssa. Käytettävissä olevien voimavarojen niveltämisen kautta lapsi saa parhaan mahdollisen avun. Kyseessä ei aina tarvitse olla iso vamma. Voi olla kyse viivästyneestä motoriikasta, kielellisestä sosiaali-emotionaalisesta kypsyydestä tai jostain muusta missä lapsi hyötyy virikkeiden saamisesta aikaisessa vaiheessa.

Tavoitteena on että vanhemmat saavat tukea lastensa ongelmiin heti kun vanhemmat tai henkilökunta ovat huolissaan lapsen kehityksestä tai käyttäytymisestä.

Erityisopetuksen tehtävänä on edistää jokaisen lapsen kehitystä, kasvua ja oppimista. Kasvatuksen lähtökohtana ovat jokaisen lapsen omat oppimisedellytykset ja vahvat puolet.

Erityisopetuksen tavoitteena on tukea lapsen sulauttamista lapsiryhmään sekä turvallisen ympäristön luominen erilaisille lapsille vuorovaikutusta ja oppimista varten.

Erityislastentarhanopettaja työskentelee lapsen hyväksi avustavana yhteistyöolenkinä yhdessä kodin kanssa.

Kunnan päivähoidosta huolehtivat:

Carina Ahlström, varhaiskasvatusjohtaja, kunnantalossa Kruunupyysä, puh 050 3045 021

Kruunupyysä:

Erica Nygård, päivähoitohjaaja, 1 – 4-vuotiaat, puh 050 9130 854

Tiina Cederström, päivähoitohjaaja, 5 – 6-vuotiaat, puh 040 6415 986

Jeussen:

Solveig Enbacka, päiväkodinjohtaja, 1 – 6-vuotiaat, puh 040 1965 196

Alaveteli:

Yvonne Rönnqvist, päivähoitohjaaja, 1 – 6-vuotiaat, puh 050 9130 853

Teerijärvi:

Susanne Högvist, päivähoitohjaaja, 1 – 6-vuotiaat, puh 050 9130 859

Kiertävät erityislastentarhanopettajat:

Denice Hansson, puh 050 5149 333

Kerstin Segerstam, kanslisti, kunnantalossa Kruunupyysä, puh 040 7142 158

KRUUNUPYYN KUNTA

Tervetuloa keskustelemaan

'n

hoidosta ja kasvatuksesta

---

aika ja paikka

Yhteistyö kodin ja hoitopaikan välillä on hyvän hoidon ja kasvatuksen perusta.

Toivomme, että keskustellette kotona seuraavista kysymyksistä etukäteen:

- kuka vie lapsen hoitopaikalle ja kuka hakee lapsen hoitopaikalta
- perushoito (ateriat, päivälepo, pukeminen ja riisuminen, wc-käynnit, ulkoilu ym.)
- lapsen persoonallisuus (ujo, vilkas, aktiivinen, rauhallinen jne.)
- mahdolliset pelot
- lapsi yhdessä muiden lasten kanssa (rajat, ristiriitojen selvittely)
- lapsen kehitys (puhe, kieli ja motoriikka)
- perheen elämäntilanne
- lapsen kasvatusta
- odotukset päivähoitosta
- yhteistyö päivähoiton ja vanhempien välillä
- lapsen omat toivomukset
- muut asiat joista on sovittava

Kruunupyyn kunnan päivähoito

Lapsen nimi ja syntymäaika _____

Äiti _____
Nimi

puh. kotiin _____
GSM _____
puh. työhön _____
s-posti _____

Isä _____
Nimi

puh. kotiin _____
GSM _____
Puh. työhön _____
s-posti _____

Hoitopaikka _____
Varahoitopaikka _____
Jatkuva hoito alkaa _____
Määräaikainen hoito _____

Päivähoidontarve	kokopäivähoito	osapäivähoito, enintään 5h/pv
	____ 1-10 päivää/kk	____ 1-10 päivää/kk
	____ 11-15 päivää/kk	____ 11-15 päivää/kk
	____ yli 15 päivää/kk	____ yli 15 päivää/kk

Ateriat: ____ aamiainen ____ lounas ____ välipala ____ päivällinen

Erikoisruokavalio, allergiat _____

Lapsen saa luovuttaa seuraaville henkilöille:

____ äidille ____ isälle ____ muille, kenelle _____

_____ saa matkustaa päivähoitajan autossa kiinnitettynä
turvallisuusmääräysten mukaan ____ KYLLÄ
____ EI

Lisätietoja _____

Hyväksyn / en hyväksy että lapsestani otetaan valokuvia päivähoitossa (alleviivaa toivottu vaihtoehto)

Sitoudumme noudattamaan laadittua sopimusta, jota tarvittaessa voidaan muuttaa, sekä ilmoittamaan välittömästi mahdollisista muutoksista.

_____ Aika ja paikka

_____ Kunnan edustaja

_____ Huoltajan allekirjoitus

Lapsen henkilökohtainen suunnitelma (lapsen VASU-suunnitelma)

Lapsen nimi _____ Syntymäaika _____

Kuka vie lapsen päivähöitoon ja hakee lapsen päivähoidosta?

Perushöito (pöivälepo, pukeminen ja riisuminen, wc-toimet, ulkoilu ym.)

Lapsen persoonallisuus (ujo, vilkas, aktiivinen, rauhallinen ym.)

Miten lapsi käsittelee pettymyksiä?

Lapsi pelkää

Lapsi yhdessä muiden kanssa (rajat, ristiriitojen selvittely)

Lapsen kehitys (puhe, kieli, motoriikka)

Perheen elämäkatsomus

Seuraavat asiat ovat tärkeitä lapsemme kasvatuksessa

Odotuksemme päivähoidosta

Yhteistyömme

Muut asiat joista on sovittava

Lapsen omat toivomukset

Lasta koskevat tiedot ovat luottamukselliset ja päivähoitohenkilökunnalla on vaitiolovelvollisuus.

Suunnitelma tehty _____
päämäärä

SEURANTA

_____ n henkilökohtainen suunnitelma on lapsen hoidon ja kasvatuksen perustana.

Sovimme joka vuotisesta seurannasta, viimeistään _____

_____

vanhemmat

_____

päivähoidon edustaja